

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ İLÂHIYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ETİK İLKELER VE YAYIN POLİTİKASI

(ETHICAL PRINCIPLES AND PUBLICATION POLICY)

Kafkas Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi, orijinal bilimsel fikirlere gereken desteği sağlamak ve bu doğrultuda yüksek kaliteli, güvenilir bilimsel makaleler yayınlamak için uluslararası platformda genel kabul görmüş etik standartları izler ve uygular. Dergi'nin izlediği **yayın politikası ve etik ilkeler**, bu eylemin katılımcıları olan yazar/lar, dergi editörü/editörleri/editör yardımcısı, subject editörleri, hakemler ve yayıncılar için uyulması gereken etik davranış standartlarını kapsar.

Genel Etik Kurallar

- **Tarafsızlık ve Bağımsızlık**

Dergiye gönderilen makalelerin değerlendirme sürecini editör, editör yardımcısı ve hakemler âdil bir şekilde ve etik ilkeler çerçevesinde koordineli olarak yürütür. Editörlüğün kararları bağımsızdır, kurum içi veya dış faktörler bu kararları etkileyemez.

- **Gizlilik**

Kafkas Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi'ne gönderilen makalelerin içerikleri ve yazarların isim, elektronik posta adresi, telefon gibi kişisel bilgileri yalnızca derginin bilimsel amaçları doğrultusunda kullanılır, başka amaçlarla kullanılmaz ve üçüncü şahıslarla paylaşılmaz. Ayrıca, makale değerlendirme süreçleri de gizlilik içerisinde yürütülür.

- **Yazarlık ve Yazar Hakları**

Kafkas Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi'ne gönderilen yayınlarda yer alan yazarların, çalışmanın tasarımına, yürütülmesine veya yorumlanmasına önemli katkıda bulunmuş olmaları gerekir. Örneğin, makalenin sadece yazımına katkı sağladığını veya veri toplanması gibi bilimsel bir nitelik taşımayan teknik görevleri yürüttüğünü beyan ederek çalışmaya aktif katkı sağlamayan kişileri çalışmaya dâhil etmek, araştırma ve yayın etiği kadar yazar hakları açısından da doğru karşılanmaz. Çalışmaya katkı sağlayan yazarların belirlenmesi ve isim sıralamasının ortak kararla alınmış olması gerekmektedir.

Makalede yer alan yazarların, görev yaptıkları bilim alanının çalışma konusuna uygunluğu ve çalışılan konu için mesleki yetkinlikleri de deontolojik kurallar çerçevesinde editörlükçe değerlendirilir.

Makalenin sorumlu yazarı "*Author contributions*" başlığı altında yazarların çalışmaya katkılarını beyan etmelidir. Bu konuda ortaya çıkabilecek problemlerden birinci derecede sorumlu yazar sorumludur.

Multidisipliner çalışmalarda her biri ayrı disiplinden olmak koşuluyla 2 yazar "eşdeğer ilk isim yazar" olarak; aynı şekilde farklı disiplinlerden olmak koşuluyla en çok 3 yazar ise "eşdeğer katılımlı ikinci isim yazar" olarak belirtilebilir.

- **Araştırma Bulgularının Orijinalliği**

Yazarlar sundukları makalenin orijinal araştırma sonuçlarını içerdiğini, çalışma verilerinin doğru bir şekilde analiz edildiğini, yeterli ve konuya uygun referanslar kullanılarak yayına hazırlandığını submission aşamasında on-line sistemde yer alan “cover letter” bölümünde beyan etmelidirler. Makaleye özgünlük ve önem katmak için “*yapılan ilk çalışmadır*”, “*bu konuda daha önce çalışma yapılmamıştır*”, “*sınırlı sayıda çalışma vardır*” gibi ifadeleri kullanmak editörlükçe doğru karşılanmaz ve bu yaklaşım makalenin bilimsel içerik yönünden değerlendirmeye alınmasına engel teşkil edebilir.

- **Benzerlik (Similarity)**

Dergiye gönderilen makaleler başlangıçta ve gerek görülen her aşamada uygun software yazılımlar kullanılarak benzerlik analizine tabi tutulur. Benzerliğin oranına bakılmaksızın etik dışı benzerlikler tespit edilirse bu durum yazarlara bildirilerek düzeltme istenir veya aşırı benzerlik içeren makaleler değerlendirmeye alınmaksızın ilk değerlendirme aşamasında reddedilir.

- **Plagiarism/Self-Plagiarism, Duplicate Publication**

Dergiye gönderilen makaleler plagiarism/self plagiarism yönünden incelenir ve bu eylemlerin saptanması durumunda makale “hangi değerlendirme aşamasında olursa olsun” reddedilir. Ayrıca, aynı makaleyi eş zamanlı olarak birden çok dergiye göndermek tolere edilemez. Bunun saptanması durumunda da makale reddedilir.

- **Multi-Part Yayınlar (Piecemeal Publication)**

Bazı yazarlar, zaman zaman çalışma verilerini küçük parametreleri içerecek şekilde bölüp iki veya daha fazla makaleye dönüştürme eğiliminde olabilirler. Bu tür makaleler genellikle farklı dergilere gönderilir ve ilginç olarak her bir makale bölümünün yazar sayısı ve sıralaması da farklı olabilmektedir. Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi prensip olarak çok bölümlü makalelere karşıdır. Gerektiğinde çalışmaların etik kurul onay bilgileri, proje bilgileri, kongre sunumları vs incelenerek etik problem oluşturacak bu gibi durumlar saptanır ve yazarlara bildirilir.

Yazarlar, yaptıkları çalışmanın birbirini tamamlayan farklı bölümler halinde yayınlanmasının gerekliliğini düşünebilirler. Bunun için makalenin her bir bölümünün “Part-I”, “Part-II” şeklinde başlıklandırılması ve “*eş zamanlı*” olarak dergiye sunulması gerekmektedir. Bu husus editör/alan editörleri/hakemler tarafından değerlendirilerek makalenin bölümler halinde yayınlanmasına karar verilebileceği gibi tüm bölümlerin birleştirilerek tek bir makale olarak dergiye yeniden sunulması da yazarlara önerilebilir. Diğer yandan, bölümler halinde sunulan makalenin yayına kabul edilmemesi tüm bölümlerin reddedileceği anlamını taşımaktadır.

- **Conflicts of Interest/Competing Interests**

Editör makalenin objektif ve yansız değerlendirilmesi için alan editörleri, hakemler ve yazar(lar) arasındaki çıkar çatışması-çıkar birliği olup olmadığına dikkat eder. Ayrıca, yazarların herhangi bir finansal menfaat veya bağlantıyı veya araştırma ve makalede önyargı sorununu gündeme getirebilecek her türlü koşulları yukarıdaki başlık altında açıklamaları gerekir.

- **Telif Hakkı Devir Sözleşmesi**

Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'ne gönderilen ve yayınlanmak için uygun bulunan makalelerin yazarları, dergi web sayfasında bulunan "Telif Hakkı Devir Formu" belgesini doldurmak zorundadırlar. Yurt dışından makale gönderen yazarlar imzalanan form taranayak sistem üzerinden veya e-posyta ile editörlüğe göndermelidirler.

Çalışmaya katılan tüm yazarlar, makalenin Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'nde yayınlanması halinde, Creative Commons Attribution 4.0 Uluslararası Lisansı (CC-BY-4.0) altında lisanslanacağını ve dağıtılacağını kabul ederler.

- **Makalenin Geri Çekilmesi (Withdrawn)**

Yazarlar, değerlendirme aşamasında olan yazılarında belirgin bir hata ya da eksiklik tespit ederlerse veya bu hata editor/subject editör/hakemler tarafından kendilerine bildirilirse editör ile hemen temasa geçebilir ve gerekçesini belirterek makaleyi geri çekme talebini iletebilir. Bu konudaki karar editör kuruluna aittir.

- **Erratum**

Bir makale yayımlandıktan sonra yazarlar, editörler veya okuyucular tarafından fark edilen hata veya yanlışlıklar için sorumlu yazar editörden “erratum” yayınlanmasını talep edebilir. Erratum yazısının içeriğini yazarlarla işbirliği yaparak editör hazırlar ve yayınlanacak ilk sayıda bunu yayımlar. Bu yazılar da diğer yayımlar gibi yayın künyesi ve DOI nosu içermelidir.

- **Makalenin Yayından Çıkartılması (Retraction)**

Makale yayımlandıktan sonra yazı hakkında telafisi mümkün olmayan ve erratum ile giderilemeyecek boyutta herhangi bir etik problem tespit edilirse editör ve yardımcıları makale hakkında bir gerekçe hazırlayarak makaleye retraksiyon prosedürü uygularlar. Retrakte bir makalenin metin web sayfasındaki dosyası bloke edilir ve retraksiyon gerekçesi dosya olarak sisteme eklenerek bunun sürekli olarak arşivde yer alması sağlanır.

- **Reklam**

Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'ne gönderilen makaleler ticari bir ürünün tanıtımına yönelik ve/veya yürütülen çalışma doğrudan firma destekli ise bunlar değerlendirmeye alınmaksızın reddedilir.

Açık Erişim Politikası

Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Açık Erişimli bir dergidir. This is in accordance with the BOAI definition of Open Access.

Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'nde yayınlanmış makalelere erişim için abonelik gerekmez, erişim ücreti talep edilmez, makalelere erişim ve kullanılması için herhangi bir kısıtlama yoktur.

Makalenin Değerlendirme ve Yayınlanma Süreci

İlk Değerlendirme Süreci: Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'ne gönderilen makaleler öncelikle editör ve yardımcıları tarafından değerlendirmeye alınır. Bu aşamada derginin öncelikli yayın amaç ve konularına yeterince uygun olmayan, özgün değeri düşük, bilimsel ve etik olarak önemli hatalar içeren, bilime ve dergiye katkı sağlama potansiyeli düşük makaleler ile derginin kuralları dikkate alınmaksızın özensizce yayına hazırlanmış dil ve anlatım yönünden yetersiz makaleler peer-review uygulanmaksızın editörlükçe reddedilir. İlk değerlendirme süreci en çok 2 hafta kadar sürmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci: Editörlükçe değerlendirmeye alınması uygun bulunan makaleler bilimsel yeterlilik yönünden incelenmek üzere makale kategorisiyle ilgili subject editörüne ve istatistik yöntemler yönünden değerlendirilmek üzere istatistik editörüne gönderilir. Bölüm editörleri makaleyi

tüm yönleri ile inceleyerek makale hakkındaki kararlarını (red, revizyon veya peer-review) editöre bildirirler. Bu aşama yaklaşık 15 gün kadar sürmektedir.

Peer-review Değerlendirme: Hakem değerlendirme süreci, ön değerlendirme aşamasını tamamlamış makaleler için uygulanır. Hakem atamasında bölüm editörünün önerileri öncelikli olarak dikkate alınır. Ayrıca, derginin hakem havuzunda kayıtlı hakemlerden de inceleme istenebilir. Peer-review değerlendirme için en az 2 hakem seçilir. Değerlendirmenin seyrine göre gerektiğinde daha fazla hakemden görüş istenebilir. Hakemler bu süreçte makale hakkındaki kararlarını (red, revizyon veya kabul) editöre bildirirler. Bir hakem tarafından makale hakkında verilen red raporu, makalenin bilimsel içeriği ve doğruluğu hakkında yeterli incelemeye ve kanıta dayalı olumsuzlukları veya etik problemleri yansıtıyorsa, diğer hakem veya hakemlerin kararlarına bakılmaksızın bu karar baş editör ve yardımcıları tarafından incelenerek yazarlara iletilir. Her bir hakeme değerlendirme yapmak için verilen süre 4+1 haftadır.

Makalenin Yayınlanma Süreci: İlk ve ön değerlendirme sürecini tamamlayıp peer-review aşamasına dâhil edilen makalelerin submit tarihinden itibaren toplam değerlendirme süresi 4-6 ay kadar sürmektedir. Bölüm editörü ve peer-review değerlendirme aşamasını tamamlayan ve editörlükçe yayına kabul edilen makaleler son kontroller ve gerekli son eklemeler yapılmak üzere sorumlu yazara gönderilir. Kabul edilmeyi izleyen süreçte derginin basım formatında tasarımı yapılan makale DOI no verilerek ivedilikle yayına hazır hale getirilir.

Yayıncı, Editör ve Editör Yardımcılarının Sorumlulukları

Yayıncı (Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı), derginin basım, arşivlenme, postalama gibi rutin işlemlerinin yürütülmesinde editörlükten gelen talepler doğrultusunda katkı sağlar.

Yayıncı, makale değerlendirme süreci ve kararlarda editör ve yardımcılarının bağımsız ve âdil karar mekanizmasını yürütmesini taahhüt eder.

Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'nin editör/editörler/editör yardımcıları, dergiye gönderilen makaleleri yazarların ırk, cinsiyet, dini inanç, etnik köken, vatandaşlık veya politik görüşlerini dikkate alınmaksızın değerlendirir. Ayrıca, makale hakkında, yazarlar, alan editörleri, hakemler dışında kimseye bilgi verilmeyeceğini taahhüt ederler.

Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi editörlüğü, uluslararası düzeyde kabul görmüş ilkeleri ve kriterleri takip eder ve dergide uygulanması için gerekli kararları alır.

Editör/editörler/editör yardımcıları, dergideki değerlendirme ve karar sürecini gizlilik prensipleri kapsamında koordineli olarak yürütürler ve hiçbir iç veya dış faktörden etkilenmeksizin bağımsız karar verme yetkisinde ve sorumluluğuna sahiptirler.

Editör/editörler/editör yardımcıları, derginin gelişimi ve uluslararası düzeyde tanınırlığı için her türlü planlamayı yapar ve uygular. Dergilerin gelişimi ve makale değerlendirme konularında gerçekleştirilen ulusal/uluslararası toplantıları/etkinlikleri takip eder ve derginin bu platformlarda temsil edilmesini sağlar.

Editör/editörler/editör yardımcıları, derginin alan editörleri ve hakem havuzunun uluslararası düzeyde niteliklere sahip olması için gerekli çabayı gösterir. Aynı şekilde, yazar profilinin güçlendirilmesi için gerekli girişimleri yapar.

Editör/editörler/editör yardımcıları, dergide yayınlanan makalelerin kalitesinin geliştirilmesine yönelik planlamalar yapar ve gerekli süreci yürütür.

Editör/editörler/editör yardımcıları, dergiye gönderilen makalelerin ilk değerlendirme, ön değerlendirme, peer review ve yayına kabul/ret kararlarını düzenli bir şekilde yürütür ve kontrol eder.

Bu prosedür yürütülürken çalışmanın derginin amaç ve kapsamına uygunluğu, özgünlüğü, kullanılan bilimsel yöntemlerin güncelliği ve güvenilirliği, bilime/pratiğe sağlayacağı yarar yanında derginin gelişimine sağlayacağı katkı potansiyeli gibi özellikler göz önünde bulundurulur.

Editör/editörler/editör yardımcıları, dergiye gönderilen makaleleri, yazar hakları, çıkar çatışması, araştırma ve yayın etiğine uygunluk gibi özellikleri yönünden sistematik olarak inceler, denetler ve bu hususta gerekli kararları alarak uygular.

Editör, yazarlar ile alan editörleri ve hakemler arasındaki değerlendirme/revizyon sürecini yürütür, denetler ve öngörülen sürede tamamlanmasını sağlar.

Arşiv Politikası

Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Editörlüğü ve Yayıncı (Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı) dergide yayınlanmış tüm makaleleri (elektronik ve basılı) arşivinde tutar. Dergiye gönderilen tüm makaleler ve ekleri de güvenli bir şekilde arşivde tutulur. Teknolojik gelişmeler ışığında Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Editörlüğü (makaleye ait orijinal belge ve bilgiler saklı tutulmak koşuluyla) dijital ortamdaki materyallerin geliştirilmesi ve güncellenmesi için elektronik işlemleri düzenli olarak yapar ve okuyucusuna sunar.

Herhangi bir nedenle derginin basımı sona erse bile, yayıncı (Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanlığı) dergi içeriğini uzun vadede korumaya ve kullanıcılara uygun bir erişim sağlamaya devam edecektir. Bu sorumluluğun sürdürülmesi için Kafkas Üniversitesi Bilgi-İşlem Daire Başkanlığı elektronik hizmetleri kullanılacaktır.

Subject Editörlerinin Sorumlulukları

Subject editörleri derginin ana yayın amaç ve politikalarına uygun olarak ve derginin gelişimine katkı sağlayacak kriterler doğrultusunda inceleme ve değerlendirme yaparlar.

Editörlükçe ön değerlendirme için subject editörüne gönderilen makalelerde yazar bilgileri gizli tutulur.

Subject editörleri çalışmaların, giriş, materyal ve metot, bulgular, tartışma ve sonuç bölümlerini, dergi yayın politikaları ve kapsamı ile özgünlük ve araştırma etiği açısından ayrıntılı bir şekilde inceler. Subject editörü değerlendirme sonrasında kararını (ret, revizyon veya peer-review incelemeye alınabilir) gerekçeli bir rapor halinde baş editöre iletir.

Subject editörü gerektiğinde yazarlardan çalışma ile ilgili bazı ek bilgi ve belgeleri editörlük aracılığıyla talep edebilir.

Multidisipliner çalışmalarda makale konu ile ilgili birden çok alan editörünün değerlendirmesine sunulabilir.

Hakem Sorumlulukları

Dergiye gönderilen makalelerin tarafsızlık ilkesi doğrultusunda ve objektif (nesnel) ölçütlerde değerlendirilebilmesi için Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'nde double-blinded peer-review prosedür uygulanır; yani hakemler ve yazarlar birbirleri hakkında bilgi sahibi değildir.

Hakem/ler, gönderilen bir makalenin, bilimsel içeriğinin, bilimsel tutarlığının ve derginin ilkelerine göre uygunluğunun kontrolünü ve uygunluğunu sağlamak için görüşlerini ve raporlarını Editöre iletirler. Bir hakem, bir makale hakkında “yayınlanamaz” şeklinde bir karar verdiğinde bunun gerekçelerini bilimsel normlara uygun olarak hazırlar ve editöre sunar.

Hakem/ler aynı zamanda yazarlara, makale içeriğinin geliştirmesi fırsatını da verir. Bu doğrultuda yazarlardan istenen revizyonlar genel ifadeler yerine spesifik hususları açıklayan/sorgulayan nitelikte olmalıdır.

Makalelerin değerlendirilmesi için atanan hakemler, makalelerin gizli belgeler olduğunu ve değerlendirmeye katılan editörler dışında bu belgelerle ilgili herhangi bir bilgiyi üçüncü taraflarla paylaşmayacağını kabul etmiş olur.

Hakemler eleştirilerini bilimsel altyapıya oturtmalı ve açıklamalarını bilimsel kanıtlara dayalı olarak yazmalıdırlar. Hakemlerin makaleleri geliştirmek için dile getirdiği tüm yorumlar, açık ve doğrudan olmalı ve yazarın duygularını rahatsız etmekten uzak bir şekilde yazılmalıdır. Hakaret ve aşağılayıcı ifadelerden kaçınılmalıdır.

Bir hakem, yazar (lar) ile bir veya daha fazla konuda çıkar ilişkisi taşıyorsa, durumu editöre bildirmeli ve hakemlikten çekilmesini istemelidir. Aynı durum, yazarların illegal bir şekilde makalenin hakemi hakkında bilgi edinip onlara etki etmeye çalıştıkları durumlar için de geçerlidir.

Editör, hakemlerden gelen açıklama ve raporları gerektiğinde editörler/editör yardımcıları ve ilgili alan editörü ile paylaşarak makale hakkında verilecek kararın en uygun şekilde olmasını da sağlayabilir. Gerekli durumlarda editör, bir hakemin makale hakkında göndermiş olduğu kritik karar ve gerekçelerini diğer hakem(ler)le de paylaşıp onların dikkatine sunabilir.

Hakem(ler), değerlendirdikleri makale için bir çok kez revizyon talep edebilirler.

Hakem raporlarının içeriği editör/editörler/editör yardımcıları tarafından incelenir ve değerlendirilir. Son karar yetkisi editörlüğe aittir.

Yazar Sorumlulukları

Yazar(lar)ın, başka bir dergiye gönderdikleri bir makaleyi, “hangisi kabul ederse” veya “hangisi önce yayınlarsa” yaklaşımı kapsamında Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi’ne göndermeleri tolere edilemez. Bunun saptanması durumunda makale, değerlendirmenin hangi aşamasında olursa olsun reddedilir. Bu girişimlerin olası bir sonucu olarak, başka dergiye de gönderilen makalenin daha önce yayına kabul edilmesini izleyen süreçte, yazarların dergimizde değerlendirme süreci devam eden makale için gönderecekleri bu gerekçeyi içeren geri çekme talebi, dergi editör ve yardımcıları tarafında değerlendirilir ve sorumlular hakkında etik ihlal gerekçesiyle disiplin işlemi yapılması için gereken süreç başlatılır. Etik dışı bu eylem, makaleyi kabul eden dergi editörlüğüne (biliniyorsa) de iletilir.

Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi’ne gönderilecek makalelerin güncel, özgün ve önemli klinik/pratik sonuç elde edilmiş çalışmaları içermesi ve dergi yazım kurallarına uygun olarak hazırlanması esastır.

Yazarlar, makale yazımı sırasında yararlandıkları kaynakları etik ilkeler doğrultusunda seçmeli ve bunlara kurallara uygun olarak atıf yapmalıdır.

Yazarlar, makalenin ilk değerlendirme, ön değerlendirme ve peer review aşamasında kendilerine iletilen hususlar doğrultusunda makaleyi revize etmek ve “reponse to editör” ve “reponse to reviewer comments” bölümlerinde sıralı bir şekilde yaptıkları/yapmadıkları değişiklikleri açıklamakla yükümlüdürler.

Değerlendirme sürecinde çalışmaya ilişkin bilgi, belge veya verilerin istenmesi durumunda sorumlu yazar bu bilgileri editörlüğe sunmakla mükelleftir.

Yazarlar, “Genel Etik Kurallar” bölümünde bilimsel araştırma ve yazarlarla ilgili olarak sıralanan hususları bilmeli ve bu hususları dikkate almalıdırlar.

Yazarlar, eŖ zamanlı olarak birden çok makaleyi Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'ne gönderme hakkına sahip değildir. Bunun uygun zaman aralıklarına yayılması dergi politikaları açısından daha uygun bir davranıŖtır.